

ถอดเทปสัมภาษณ์ นายมีชัย ฤชุพันธุ์ จากจุดเปลี่ยนประเทศไทย

วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙

พิธีกร : รัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่อาจารย์เพียรร่างมา ๒๗๙ มาตรา จะทำให้ประเทศไทยเปลี่ยนยังไงบ้าง

ท่านมีชัย : ถ้าทุกคนเดินตามรัฐธรรมนูญผมคิดว่า ๑. ประชาชนจะอยู่ดีมีสุขขึ้นเพราะว่าสิทธิและเสรีภาพต่าง ๆ จะได้รับการคุ้มครองและเป็นจริงเป็นจังอะไรที่เป็นเรื่องสำคัญ ๆ ของประชาชนเราก็กำหนดให้รัฐต้องทำเพื่อบริการประชาชน ประชาชนจะได้ไม่ต้องเรียกร้องไม่ว่าเป็นด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านการกีฬา ทั้งหมดจะอยู่ในรัฐธรรมนูญ การปฏิรูปประเทศซึ่งมีอยู่ในรัฐธรรมนูญหมวดหนึ่งก็จะทำให้สภาพการณ์ของประเทศและสังคมดีขึ้นในทุก ๆ ด้านเพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญนี้จะเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ประเทศเราเดินไปข้างหน้าสู้กับประเทศทั้งหลายในโลกนี้ได้ประชาชนก็จะอยู่อย่างมีความสุขมากขึ้น

พิธีกร : ยกตัวอย่างง่าย ๆ อย่างประชาชนรัฐธรรมนูญที่ผ่านมาทั้ง ๑๙ ฉบับ ประชาชนรู้สึกว่ารัฐยังเป็นเจ้านายอยู่จะไปขอทำมาหากินแต่ละเรื่องก็ยากรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะทำให้สิ่งเหล่านี้หายไปไหนครับ

ท่านมีชัย : รัฐธรรมนูญฉบับนี้อาจจะบอกว่าเป็นฉบับแรกที่เขียนมาให้รัฐปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐจากกรปกครองให้เป็นการให้บริการประชาชนเพื่อความรู้สึกนี้จะต้องค่อย ๆ สร้างขึ้น ๆ จนถึงจุด ๆ หนึ่งในเวลาไม่นานเขาจะรู้สึกว่าการที่เขาทำได้เงินเดือนกินอยู่นี้คืองานบริการประชาชน

พิธีกร : แล้วในส่วนนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบนี้ราชการเขาจะรับได้ไหมครับมีกระบวนการอะไรที่จะเปลี่ยนแปลงเขาไหมครับ

ท่านมีชัย : ในนี้จะบอกถึงกลไกว่าจะต้องไปออกกฎหมายเพื่อที่จะส่งเสริมพัฒนาคนให้เปลี่ยนทัศนคติซึ่งจะอยู่ในหมวดปฏิรูปและหมวดนโยบายแห่งรัฐ

พิธีกร : อาจารย์ครับผมมองทางด้านเศรษฐกิจตอนนี้เป็นเรื่องใหญ่ไทยติดอันดับประเทศรายได้ปานกลาง รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะทำให้ประเทศเราเปลี่ยนไปได้ไหมครับตรงนี้

ท่านมีชัย : ในส่วนที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจรัฐธรรมนูญก็จะบอกไว้ว่าส่งเสริมอะไรบ้าง ปล่อยให้ไปไปตามกลไกการค้าเสรีไม่มีใครผูกขาดตัดตอน คราวนี้ถ้าการศึกษาเราดีคนเรามีวินัยการบังคับใช้กฎหมายเข้มงวดกวัดขันใคร ๆ เขาก็อยากมาลงทุนเราก็มีขีดความสามารถที่จะไปทำงานต่างประเทศหรือจะไปลงทุนในต่างประเทศได้เพราะฉะนั้นถ้าทุกอย่างเป็นไปตามกลไกที่รัฐธรรมนูญวางไว้ประเทศเราก็จะเดินหน้าไปได้

พิธีกร : เรื่องกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยมีกฎหมายที่ชัดเจน แต่มีคำอุปสรรคหนึ่งที่เขาบอกว่าคุณมีไว้ช่วงคนจนรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะทำให้คู่แข่งคนที่ทำผิดไม่เว้นรายหรือจนจะทำยังไงครับ

ท่านมีชัย : ใช่ เพราะว่า ๒ จุดที่รัฐธรรมนูญเน้นมากในเรื่องของการปฏิรูปก็คือให้ปฏิรูปการศึกษาและให้ปฏิรูปกลไกที่ใช้ในกระบวนการยุติธรรมโดยเฉพาะตำรวจให้เขาทำหน้าที่อย่างอิสระทำภารกิจทำอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายไม่ใช่ทำตามคำสั่งของใครก็ไม่รู้

พิธีกร : แล้วตำรวจการเมืองยังครอบงำอยู่ได้ไหมครับ

ท่านมีชัย : เราบังคับในรัฐธรรมนูญว่าต้องปฏิรูปภายใน ๑ ปี ถ้าปฏิรูปไม่สำเร็จการแต่งตั้งโยกย้ายตำรวจให้เป็นไปตามอาวุโสจะได้ไม่ต้องวิ่งเต้นกัน

พิธีกร : หมายถึงว่าถ้าตำรวจไม่วิ่งเต้นก็ไม่ต้องไปสยบต่อนักการเมืองไม่สยบต่อนักการเมืองก็จะกลับมาดูแลประชาชน

ท่านมีชัย : คือถ้าเขาก้าวหน้าในอาชีพของเขาได้ตามความรู้ความสามารถตามประสบการณ์ของเขาโดยไม่ต้องวิ่งเต้นผมก็เชื่อว่าขีดความสามารถของตำรวจไทยสูงและใช้ได้ไม่แพ้ใครแต่ทุกวันนี้บางส่วนต้องไปรอฟังคำสั่งคนนู้นคนนี้เจอคนทำผิดนั่งรถเบนซ์หน่อยก็ชักจะขยาด ๆ เพราะไม่รู้ว่าคุณนั้นจะไปวิ่งเต้นกับเจ้านายอย่างไร เพราะฉะนั้นการบังคับการตามกฎหมายก็จะหย่อนยานความไม่เป็นธรรมก็เกิดขึ้น

พิธีกร : เรื่องของการเมืองก่อนที่จะมีรัฐธรรมนูญฉบับนี้บ้านเมืองเราก่อนหน้านั้นมีปัญหาที่มีความแตกแยกมีการกระทบกระทั่งระหว่างราชการกับการเมืองบ้าง ประชาชนกับประชาชนบ้างจนประเทศเหมือนจะมีคนอยู่แค่ ๒ กลุ่มแล้วก็ตีกันรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะแก้ความขัดแย้งเรื่องนี้ได้อย่างไรครับ

ท่านมีชัย : รัฐธรรมนูญกำหนดทางออกไว้ว่าเมื่อเวลาติดขัดเรื่องนี้ให้ไปที่ไหนท้ายที่สุดติดขัดสุดท้ายจนไม่รู้จะทำยังไงก็ให้เรียกประชุมร่วมกันระหว่างประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครอง นายกรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ประธานผู้นำฝ่ายค้านและที่ประธานองค์กรอิสระองค์การพิพทใหญ่ ๆ ทั้งหมดของประเทศให้มาประชุมกันถ้าวินิจฉัยอย่างไรก็ให้ทำไปตามนั้น

พิธีกร : มีอีกประเด็นก็คือว่าคนภาคหนึ่งชอบพรรคหนึ่งอีกภาคหนึ่งชอบอีกพรรคหนึ่งการเลือกตั้งเหมือนจะเป็นปัญหาทำให้คนคิดต่างกันรัฐธรรมนูญนี้จะแก้ปัญหายังไงครับ

ท่านมีชัย : เราปรับระบบการเลือกตั้งให้ทุกคนมีน้ำหนักเท่ากันไม่ใช่คนชนะเอาไปหมดเดิมถ้าคน ๕๐,๐๐๐ คน ออกไปใช้เสียงคนหนึ่งได้ ๒๕,๐๐๐ อีกคนหนึ่งได้ ๒๐,๐๐๐ อีกคนหนึ่งได้ ๕,๐๐๐ คนที่ได้ ๒๕,๐๐๐ ได้ไปหมดคะแนนเสียง ๒๕,๐๐๐ ที่แพ้ที่ได้เท่า ๆ กันก็ตกไปก็ไม่เป็นธรรมทีนี้เราให้ลงคะแนนบัตรใบเดียวแล้วเอาคะแนนทั้งหมดรวมแล้วถึงนำไปคำนวณว่าพรรคนั้นได้คะแนนเท่าไรคำนวณเป็น ส.ส. ได้เท่าไรก็อยู่ที่ตรงนั้น

พิธีกร : อย่างที่อาจารย์ว่าจะมี ส.ส. สัดส่วนเพียงแค่ ๑๕๐ คน ส่วน ๓๕๐ คนยังเป็น ส.ส. แบบเขตเขาจัดตั้งกันได้เขายังแบ่งแยกกันอยู่

ท่านมีชัย : นั่นเป็นแต่เพียงว่าเขาได้รับเลือกตั้งเพียงบางเขตแต่คะแนนทั้งหมดจะถูกเอานำกลับมาคำนวณเพื่อเอาจำนวน ๑๕๐ ไปใส่ให้คราวนี้ทำอย่างนี้เพียงอย่างเดียวก็ไม่รับประกันว่าการเลือกตั้งจะบริสุทธิ์ยุติธรรม เพราะฉะนั้นเราก็วางกลไกไว้ว่า ก.ก.ต. จะมีอำนาจมากขึ้นเจออะไรผิดสามารถสั่งหยุดได้ทันทีแล้วก็ให้อำนาจในการที่จะเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งชั่วคราวเพราะฉะนั้นกลไกเหล่านี้ก็จะรวมกันทำให้การเลือกตั้งสุจริตมากขึ้น

พิธีกร : เขตเลือกตั้งแต่ละเขตจะมีการจัดตั้งหัวคะแนนแล้วก็บล็อก ๆ กันไว้ถึงขนาดมีการพูดกันว่าถ้าพรรคมีอำนาจมากส่งเสาไฟฟ้าชาวบ้านยังเหลือเลยคือเขาไม่ได้คิดว่าคนนี้ดีหรือไม่ดีรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะไปแก้ปัญหาการบล็อกได้อย่างไรครับ

ท่านมีชัย : ก็ต้องใช้กลไกของ ก.ก.ต. การที่จะไปจัดการบล็อกนั้นและอีกสิ่งหนึ่งที่เราป้องกันก็คือว่าสมมติส่งเสาไฟฟ้าไปแล้ววันหนึ่งเอาเสาไฟฟ้ามาเป็นนายกรัฐมนตรียุคแรกก็แย่นะเพราะฉะนั้นเราก็วางกลไกว่าก่อนไปเลือกตั้งให้ประกาศชื่อคนที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีก่อนเพราะฉะนั้นกลไกที่อื่นก็จะคอยจัดการให้อยู่กับร่องกับรอยมากขึ้น

พิธีกร : จะทำอย่างไรให้พรรคการเมืองพ้นจากการครอบงำของกลุ่มทุน

ท่านมีชัย : ถ้าทุจริตเราก็จัดการเด็ดขาดแล้วจะมีจริยธรรมที่เขาไปกำหนดกันว่าอย่างไรทำได้อย่างไรทำไม่ได้นอกจากนั้นเรายังเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญด้วยว่ารัฐมนตรีต้องไม่ทำตามคำสั่งของใคร

พิธีกร : อย่างกรณีของนายทุนที่เข้ามาอยู่ในพรรคเมื่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้ประกาศใช้แล้วนายทุนเหล่านี้จะหายไปไหม

ท่านมีชัย : ก็คงยากที่จะหายไปกับตาแต่ถ้าเขาเอาทุนคืนไม่ได้ก็คงจะค่อย ๆ เลิกไป

พิธีกร : อีกประเด็นหนึ่งเรื่องการเมืองที่เข้าไปยุ่งกับราชการจะทำอย่างไรให้ระหว่างราชการกับการเมืองอยู่ด้วยกันแบบพอดี ๆ

ท่านมีชัย : ในรัฐธรรมนูญก็มีเขียนเรื่องระบบคุณธรรมว่าจะต้องมีการปฏิรูปบริหารงานบุคคลภาครัฐแล้วเอาระบบคุณธรรมมาเป็นหลัก

พิธีกร : เวลาพูดก็จะดูเป็นทฤษฎีแต่ในทางปฏิบัติเราจะมีมาตรการอะไรป้องกันข้าราชการที่จะต่อสู้และไม่ให้ถูกรังแกมากนัก

ท่านมีชัย : ก็ต้องใช้กลไกทางศาล แต่บางเรื่องเราก็สร้างกลไกไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างเช่นเอาเงินรัฐบาลไปให้ ส.ส. ใช้แล้วมีการทุจริตกันเป็นว่าเล่นเราก็เขียนไว้ว่าข้าราชการประจำถ้าคุณคัดค้านไว้หรือทำบันทึกแจ้ง ป.ป.ช. ไว้คุณไม่ต้องรับผิดชอบก็จะเท่ากับเป็นตัวชี้เบาะแส

พิธีกร : เรื่องจริยธรรมตรงนี้จะมียุทธยานุภาพขนาดไหนที่จะไปควบคุมนักการเมือง

ท่านมีชัย : ยุทธยานุภาพแรงนะครับเพราะว่าเรากำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญว่าถ้าฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมอย่างร้ายแรงถือว่าขาดคุณสมบัติให้พ้นจากตำแหน่งโดยร้องไปที่ ป.ป.ช. พอ ป.ป.ช. สอบเสร็จก็จะไปที่ศาลถ้าศาลชี้ว่าขาดจริยธรรมก็ไปเลย

นายวีรวัฒน์ เปรมนิธิวัฒน์

นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานประธานรัฐสภา

ผู้จัดทำ